

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי ה' באב תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

מגילה - כ"א

1. כל הלילה כשר לקצירת העומר ולהקטר חלבים ואברים, מנין? קצירת העומר - שמצינו במסכת מנחות: קצירה וספירה בלילה והבאה ביום ונלמד שם מפסוקים. [תמימות וכו'] הקטר - "כל הלילה עד הבוקר".
2. שנינו 'זה הכלל דבר שמצוותו ביום כשר כל היום, בלילה - כשר כל הלילה'. מה מלמדים הכללים? מצוותו ביום - לרבות סידור הבזיכין וסילוקם, שכל היום כשר לכך. וכשיטת ר' יוסי שאם סילק המערכת הישנה בשחרית וסידר החדשה אחר צאת אור ביום, ואע"פ שהשולחן בלא לחם, הפסוק "לפני ה' תמיד" כוונתו שבלילה לא יהא השולחן ריק. מצוותו בלילה - לרבות אכילת פסחים שנאכלים עד הבוקר ודלא כר' אליעזר בן עזריה שלמד ממכת בכורות שנאכלים עד חצות.
3. שנינו שיכול לקרוא המגילה כשיושב, ובברייתא נאמר שהקורא בתורה צריך לקרוא מעומד. מנין? שאמר הקב"ה למשה במתן תורה: "ואתה פה עמוד עמדי" ואמר ר' אבהו אלמלי מקרא כתוב א"א לאומרו כביכול אף הקב"ה בעמידה. עוד למד מכאן ר' אבהו, שרב יושב לא ישנה לתלמידו מעומד אלא שניהם מעומדים או יושבים - 'עמוד עמדי'. לימוד מעומד - מימות משה ועד ר"ג למדו תורה מעומד. הסברים לסתירת הפסוקים - פסוק אחד 'ואשב בהר' פסוק שני 'עמדתי בהר'. רב: עומד ולומד מפי הגבורה, ואח"כ יושב ושונה לבדו. רבי חנינא: לא עומד ולא יושב אלא 'שוחה'. ר' יוחנן: עומד. וכוונתו 'ואשב' לשון 'התעכב'. רבא: דברים רכים וקלים - מעומד, ושמעות קשות - מיושב.
4. במגילה אף אם קראו שתיים יצאו ידי חובתם, מה הדין בתורה ובנביאים? תורה - אחד קורא ואחד מתרגם, אבל לא ששניים יקראו או יתרגמו, ששתי קולות אינם נשמעים. נביא - יכולים שנים לתרגם אבל לא שנים קוראים, אבל הלל ומגילה אפילו 10 קוראים ו-10 מתרגמים כיון שחביבה שומעים היטב אפילו מכמה בני"א.
5. שנינו: מקום שנהגו לברך [על המגילה] יברך, ומקום שלא נהגו אינו צריך. האם הכוונה על לפניה או לאחריה? לאחריה. אבל לפניה צריך לברך כמו כל המצוות שמברכים 'עובר לעשייתן'. מקורות שעובר לשון הקדמה: א. 'יורץ אחימעץ... ויעבר את הכושבי' ב. 'והוא עבר לפניהם' ג. 'ויעבר מלכם לפניהם וה' בראשם' הברכה לפני - ג' ברכות שסימנם מנ"ח. לאחריה - ברוך אתה... הרב את ריבוננו... ומסיים בשתי הנוסחאות 'הנפרע לישראל מכל צריהם' 'הקל המושיע'.
6. כמה מנין העולים לתורה בכל אחד מזמני קריאתה? שני וחמישי ושבת במנחה - 3 קרואים לרב אסי כנגד תנ"ך ולרבא כנגד כהנים ליום וישראלים. ואין מפטירין בנביא. ראש חודש וחוה"מ וכל יום שיש בו מוסף ואינו יו"ט - 4 קרואים. יום טוב - 5 יוה"כ - 6 שבת - 7 ובשבת מותר להוסיף ומפטירים בנביא. בכל הקריאות העולה הראשון מברך לפניו והעולה האחרון מברך לאחריה. ובזמננו כולם מברכים לפניו ולאחריה, גזירה משום המאחרים שיחשבו שלא מברכים לפניו או המקדימין לצאת שיחשבו שלא מברכים לאחריה.
7. אין פוחתים מעשרה פסוקים בביהכנ"ס, כנגד מי? ריב"ל: עשרה בטלנים שבביהכנ"ס. רב יוסף: עשרת הדברות. ר' לוי: עשרה הילולין. ר' יוחנן: עשרה מאמרות שנברא העולם. [כולל 'בראשית'].
8. כשקוראים 10 פסוקים, בכל אחד מ-3 הקרואים ישנה מעלה שהוא יקרא את הפסוק הרביעי. היכן מצינו? ראשון משובח - קופות תרומת הלשכה כתוב עליהן א' ב' ג' כיון שמצוה בראשון. אמצעי משובח - הנר האמצעי במנורה ששאר הנרות פונים אליו. אחרון משובח - מעלין בקודש ולא מורידין. ושיב רב פפא כשהראשון קרא 4.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)